

Тужилачка реч

Удружење јавних тужилаца
и заменика јавних тужилаца Србије

Београд, Грачаничка 18

Драге колеге, шугиоци, заменици, сарадници, приправници,

Удружење шугилаца Србије, од 17.11.2001. године, када је настало, па до данас није имало своје гласило. ЦДланство је било веома лоше информисано о активностима Удружења, а и сама комуникација између Извршног одбора и одељења је била недовољна и испод нивоа који би се могао назвати задовољавајућим. Стога се биљно поправило постојавањем веб-сајта Удружења на интернету, али с обзиром на прилично лошу опремљеност шугилацава рачунарима, као и необученост великог броја наших чланова за коришћење овог вида електронске комуникације, што није било довољно за боље информисање чланова. Због тога је Извршни одбор донео одлуку о издавању редовне публикације информативног типа, којој смо дали име Тужилачка реч. Наравно, само добра воља и жеља наших чланова није била довољна, јер редовно и квалитетно информативно гласило захтева много новца, кога Удружење до сада није имало. Међутим, захваљујући пре свега вашој помоћи, средства су обезбеђена и наш информативни гласник, који се зове "Тужилачка реч" биће финансиран средствима од чланарине.

"Тужилачка реч" ће вас информисати не само о раду Извршног одбора, одељења и секција Удружења шугилаца Србије, већ и о догађањима међународног значаја везаним за проблеме шугилаца и шугилацава, као и о осталим догађањима у српском шугилаштву, али и правосуђу уопште.

Трудићемо се да, у виду поште, буде представљен један наш колега, а бавићемо се и проблемима који се нама, шугиоцима и заменицима шугиоца, јављају у пракси. Писаћемо о актуелним проблемима, а моћи ћете да прочитате и интервјуе са личностима који могу дати одговоре на питања која често постојавамо.

Обавештаваћемо вас о пројектима едукације који су у току и који су у плану, а писаћемо и о самом садржају семинара и вашим оценама реализованих едукативних пројеката. Колеге из Извршног одбора, и ја лично, би желели, да сваки наш члан, сваки наш колега, не буде само читалац "Тужилачке речи", већ и да активно учествује у креирању садржаја. Зато вас позивам да нам шаљете сугестије и примедбе, критике и похвале, како бисмо "Тужилачку реч" учинили још бољом. Такође вас позивам да и сами пишете о свим темама које би биле занимљиве стручној јавности. Слободно, без икакве задрике, пишете о својим ставовима и мишљењима, о проблемима на које nailазите и вашем виђењу решавања тих проблема. Једна од амбиција Тужилачке речи јесте и да се на тај начин исфрочица реакција Републичког јавног шугилаштва и на тај начин допринесе решавању проблема и уједначавању праксе. Покушаћемо и да вас забавимо и засмејемо занимљивим догађајима из наше праксе. Цео смо сведоци комичних ситуација и у судници, и на другим местима где вршимо своју дужност, па ће и оне наћи своје место на страницама нашег гласила.

Жеља нам је да у седиште Удружења, у Грачаничкој бр. 18 у Београду, које је и седиште редакције нашег информатора, шаљете што више информација о раду нашег одељења, иако да сви заједно уређујемо Тужилачку реч. Тако ћемо успоставити сталну и квалитетну комуникацију и сарадњу између чланства и органа Удружења, а Тужилачку реч учинити основним извором информација значајних за шугилаштво и правосуђе. Обавештаваћемо вас о свим догађајима у српском правосуђу. Све што будемо знали ми, из руководства Удружења, знаћете и ви.

Тужилачка реч ће упознати са нашим ставовима и све друге институције, које су на било који начин везане за шугилаштво. На тај начин ћемо, не само рећи оно што мислимо и за шта се залажемо, већ и вршити притисак на надлежне државне органе у циљу остваривања идеја и одређења за које се залажемо. Усуђујем се рећи да очекујем да ће наше примедбе и наши предлози допринети променама Закона о јавном шугилаштву, или још боље доношењу и усвајању потпуно нове уставне концепције јавног шугилаштва која би недвосмислено издвојила шугилаштво из скрупа Владе и извршне власти и шугила гаранције за самосталан, стручан и законит рад јавног шугилаштва, у првом реду, у виду начина избора у којем би најважнију реч имао Високи шугилачки савет, и сталност мандата, не само шугилаца, већ и заменика. Тако ћемо допринети изградњи самосталног и јаког шугилаштва, али и побољшању, данас изразито недовољног, како стипендијског, иако и материјалног положаја свих носилаца јавношугилачке функције.

Још би само додао да ми је посебна част што вам се обраћам са првих страница првог броја Тужилачке речи. Колежнице и колеге, са осећањем личне среће и задовољства желим вам да се наша и ваша, Тужилачка реч дуго и далеко чује, да никада не заћути.

С поштовањем,
Радован Лазич, уредник

ПЛАТЕ ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Ступање на снагу правне норме значи тренутак када сваки субјект на кога се норма односи мора да је примењује, под претњом примене санкција, а може бити означен у самој правој норми о чијем је ступању на снагу реч или одређен уопште, засве правне норме или за поједине њихове врсте, при чему сеувек ставља изврстан рок тренутка доношења норме до тренутка њеног ступања на снагу тзв. *vacatio legis*, у ком би субјекти на које се норма односи требало да је сазнају и припреме за њено спровођење у живот.

Законом о јавном тужилаштву, објављеном у Сл. гласнику РС бр. 63/01, као и каснијим изменама објављеним у Сл. гласнику РС бр. 42/02, бр. 39/03 и бр. 44/04 прописано је да се основна плата јавног тужиоца и заменика израчунава исто као и основна плата судије, а прописане су и могућности увећања основне плате и додаток на плату.

У конкретном случају, евидентно је да су поједини делови Закона о платама у државним органима и јавним службама, као опште норме, доношењем Закона о јавном тужилаштву и других закона из сета закона о правосудју (превасходно Закона о судијама и Закона о уређењу судова), као посебних норми, прећутно укинута, с обзиром да су те норме укинута новом правном нормом исте правне снаге, које имају садржину другачију од претходних, тј. о истом предмету садрже другачије прописе (правно начело *lex posterior derogat priori*), при чему су, такође, претходне опште норме о уређивању утврђивања плата, у једном делу, истовремено укинута управо каснијим нормама посебног Закона, који се односи на јавно тужилаштво као самостални државни орган.

У вези сасвим изнетим, произилази да би, ради израчунавања плата јавног тужиоца и заменика, претходно требало израчунати основну плату судије, а како је основица варијабилна и, тако

Законом о платама у државним органима и јавним службама, објављеном у Сл. гласнику РС број 34/01 од дана 18. об. 2001. године, уређен је начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изабраних лица што су у време доношења овог Закона биле и категорије јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, као и запослених лица у јавним тужилаштвима.

Пате се, на основу овог Закона, утврђују на основу основице за обрачун плата, коју основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, затим коефицијента који се множи основицом, а који се одређује овим Законом и то за Републичког јавног тужиоца – 10,20 за заменика Републичког јавног тужиоца – 9,40, за окружног јавног тужиоца 8,30, за заменика окружног јавног тужиоца и општинског јавног тужиоца 7,50, те за заменика општинског јавног тужиоца 6,90, као и додатка на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате, у складу са законом.

Како се за сваку општу норму мора одредити време њеног важења, неопходно је утврдити кад иста почиње да важи, тј. време кад ступа на снагу, односно време кад она престаје да важи.

подложнија променама, јер исту утврђује Влада, коефицијенти би требало да буду утврђени законом и константни, кориговани само уколико је основица за правосудне органе утврђена у нижем износу од основице за обрачун и исплату плата председника Владе, односно министра у Влади.

Наиме, одредбом члана 31. ст. 1. Закона о судијама прописано је да основна плата судије Врховног суда Србије не може бити нижа (из чега, тако, произилази да може бити или једнака или већа, али само у зависности од висине утврђене основице) од основне плате министра у Влади, док сходно чл. 7. тач. 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама коефицијент за обрачун и исплату плата за министра у Влади Републике Србије износи 10,20, што значи да би коефицијент за обрачун и исплату плате судије Врховног суда Србије требало да износи 10,20.

Надаље, одредбама чл. 14. Закона о уређењу судова, прописано је да је Врховни суд непосредно виши суд за апелационе судове, апелациони исуд непосредно виши суд за окружни, а у односу на питања унутрашњег уређења судова и примене Закона о судијама, непосредно виши суд за општински суд јесте окружни суд, па је, сходно томе и одредби чл. 31. став 2. Закона о судијама, основна плата судије апелационог суда нижа за 6 посто од основне плате судије Врховног суда (чији би коефицијент за обрачун и исплату плате, као што је већ речено, требало да износи 10,20), тако да би коефицијент за обрачун и исплату плате судије апелационог суда требало да износи 9,59, док је плата судије другог непосредно нижег суда – нижа за 10 % од основне плате судије непосредно вишег суда, тако да би коефицијент за обрачун и исплату плате судије окружног суда требало да износи 8,63, а судије општинског суда – 7,77.

Истовремено, чл. 32. Закона о судијама, између осталог прописано је да основна плата председника Врховног суда Србије не може бити нижа од основне плате председника Владе (односно може бити или једнака или већа!), те би тако коефицијент за обрачун и исплату плата председника Врховног суда требало да износи 12,00, јер толико износи коефицијент за обрачун и исплату плата председника Владе, а по одредби чл. 7. тч. 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама, затим, да основна плата председника окружног и трговинског суда не може бити нижа од основне плате судије апелационог суда и, тако, коефицијент би требало да износи 9,59, као и да основна плата председника општинског суда не може бити нижа од основне плате судије окружног суда, па би коефицијент требало да износи 8,63.

Како је одредбом чл. 52. став 1. Закона о јавном тужилаштву прописано да је основна плата јавног тужиоца исоветна основној плати председника суда пред којим поступа, а чл. 52. ст. 3. истог Закона, да је основна плата заменика јавног тужиоца нижа за 7 посто од основне плате јавног тужиоца, затим одредбом чл. 9. ст. 1. тог Закона – да је Републички јавни тужилац надлежан да, између осталог, поступа пред свим судовима у Републици Србији, те одредбом чл. 20. – да је окружни јавни тужилац надлежан да поступа пред окружним судом, а општински јавни тужилац – пред општинским судом, произилази да би коефицијент за обрачун и исплату плае Републичког јавног тужиоца требало да износи 12,00 његовог заменика – 11,16, окружног јавног тужиоца – 9,59, те његовог заменика – 8,92, а општинског јавног тужиоца 8,63 и његовог заменика – 8,03.

Неминовно је интересантно утврђивање коефицијента општинског јавног тужиоца (и његовог заменика) у седишту трговинског суда, с обзиром да управо он, у смислу члана 20. став 3. Закона о јавном тужилаштву, поступа и прд тим судом, а у вези са већ споменутиим чл. 52. став 1. назначеног Закона, у ком је прописано да је основна плата јавног тужиоца исоветна основној плати председника суда пред којим поступа.

Међутим, уочено је да су од дана доношења и ступања на снагу Закона из сета правосудних закона, у неким тужилаштвима, као и у другим правосудним органима, вршени обрачун и исплату плата изабраних (као и, тада, именованих) лица

применом Закона о платама у државним органима и јавним службама, док су у другим то чинили у смислу одредби Закона о јавном тужилаштву.

Ради уједначене примене прописа, дописима Министра правде, правосудни органи обавештавани су да се обрачун плата изабраних (и тада именованих) лица врши на начин и у складу са коефицијентима прописаним законом о платама у државним органима и јавним службама, а до добијања сагласности Министарства финансија и економије, коме је упућена Информација о начину усаглашавања прописа о платама изабраних лица у правосудју и обрачуна плата изабраних лица у складу са мерилима из Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштву, уз сугестије да се несасгласности отклоне и обезбеде средства за исплату плата, у оквиру Закона о буџету Републике Србије.

На послетку, дописом Министарства правде бр. 120-01-60/04 од дана 28. 04. 2004. године, правосудни органи обавештени су, између осталог, да се, на основу питања која се постављају Министарству правде, при обрачуну плата, на нове основице, примењују коефицијенти утврђени Законом о платама у државним органима и јавним службама (Сл. гласник РС бр. 34/2001), односно Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима (Сл. гласник РС бр. 69/2002 и бр. 61/2003), при чему су, дописом истог министарства бр. 40100-283/04-11 од дана 13.05.2004. године, правосудним органима достављени таксативно набројани коефицијенти, па је наведено да су, уз повећање основице за

обрачун

плата носиоци-

ма правосудних функција, до усаглашавања Закона о платама у државним органима и јавним службама, Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштву, у потпуности испоштовани мерила и критеријуми утврђени овим потоњим Законом, те је изнето и извесно упозорење да ће, у свим случајевима где је плата обрачуната и исплаћена успротно важећим прописима, Министарство правде против одговорних лица покренути одговарајуће поступке.

Јелена Стојаковић,

заменик општинског јавног тужиоца
у Зрењанину

ИНТЕРВЈУ : ЗОРАН СТОЈКОВИЋ, МИНИСТАР ПРАВДЕ

ТУЖИЛАШТВО ИЗВЛАЧИМО ИЗ КАТАСТРОФЕ

САВЕТ ЕВРОПЕ ЈЕ КОНСТАТОВАО ДА ЈЕ ПРЕТХОДНА ВЛАСТ СРПСКОМ ТУЖИЛАШТВУ ПОТПУНО ОДУЗЕЛА САМОСТАЛНОСТ ■ ПОСЛЕ ДОНОШЕЊА МОДЕРНОГ УСТАВА МОРАЈУ ДА СЕ УРАДЕ НОВИ СИСТЕМСКИ ЗАКОНИ О ПРАВОСУЋЈУ ■ КОНКУРС НЕЋЕ БИТИ ПОНОВЉЕН ■ ДА ЛИ ЋЕ ФУНКЦИЈЕ ЗАМЕНИКА ТУЖИОЦА БИТИ СТАЛНЕ?

Зоран Стојковић, министар правде у Влади Републике Србије, иако је тек недавно ступио на дужност, већ се представио стручној јавности предлогом новог сета правосудних закона. Тим поводом, непосредно након усвајања измена правосудних закона, посетили смо господина министра у Његовом кабинету и том приликом смо га упознали са историјатом, циљевима и активностима Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије. Разговарали смо са министром и о положају тужилачке организације, јавних тужилаца и заменика.

■ Како оцењујете статусни положај јавног тужилаштва, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца од 2002. године до данас?

СТОЈКОВИЋ: 2002. године је донет нови пакет правосудних закона, који је представљао суштинску реформу и почетак новог правосудног система. Ту је био и добар и модеран Закон о јавном тужилаштву, који је тужилаштву гарантовао несметан рад и стварну самосталност. Каснијим изменама, а нарочито изменама из 2003, тужилаштво је доведено у катастрофалну ситуацију. Судови су се нешто мало бунили, али ја нисам чуо никакву реакцију од стране тужилаца, што није било у реду, јер се у суштини радило о угрожавању темеља ваше функције.

■ Било је реакције тужилаца, Удружење тужилаца је тим поводом издало саопштење и пре друштва судија.

СТОЈКОВИЋ: Врло слабо. Ово схватите као критику, стварно је било једно саопштење, али радило се о шест стотина људи, морало се казати да не може тако. Ово говорим са стручног аспекта, не политичког.

■ Није било само једно саопштење, о томе је говорено и на Скупштини тужилаца, обратили смо се Савету Европе, а то прво саопштење је било објављено и на веб-сајту Демократске странке Србије.

СТОЈКОВИЋ: Знам да је било. Кад вам одузму готово сва права, није довољно саопштење. Видео сам да сте се обраћали и међународним организацијама па су оне стале у вашу заштиту чак више него ви. Тако у Савету Европе децидирано кажу да је судовима угрожена независност, а да је вама потпуно одузета.

■ Да ли је Удружење тужилаца консултовано приликом припремања и доношења новог Закона о јавном тужилаштву?

СТОЈКОВИЋ: Удружење као удружење није. Ми смо добили један модел који сте ви радили. Ја сам након тога ишао у Републичко тужилаштво и разговарали смо о њему. Тај модел има одређених добрих решења и ове измене се везују на њега. Само једна ствар из тог модела није могла да прође јер у њему имате тужиоце-државу. Нема чак ни четврте власти у држави. По вашем моделу тужилаштво све ради само, тужилаштво има свој Савет, а свуда у свету постоји подела власти на судску,

...КАДА ЈЕ ПРЕ ГОДИНУ ДАНА ИЗМЕЊЕН ЗАКОН О ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ, ВИ СЕ НИСТЕ БУНИЛИ ИАКО СЕ РАДИЛО О УГРОЖАВАЊУ ТЕМЕЉА ВАШЕ ФУНКЦИЈЕ...

законодавну и извршну власт. Нема тужилачке. За разлику од судова где Високи савет предлаже, а Скупштина бира, по вашем моделу савет треба да предлаже, разрешава и поставља и све чини што и држава. Ја сам на то рекао, добро, ово је у реду, али направили сте државу од тужилаца. Добио сам објашњење: "Ми тражимо више, па шта дате".

▪ Да ли су вам познати закони у Босни и у Хрватској, пошто је тамо тужилаштво управо четврта власт?

СТОЈКОВИЋ: Тужилаштво тамо јесте четврта власт, али ви немате Босну као државу, Њима је наметнут готов модел, који они и не могу да примене јер, нити су имали кадрове нити, полиција може да ради, да би тужилаштво одрадило неки посао. Ја не бих узимао те примере. Узео бих озбиљније државе, на пример Данску и Холандију. Тамо је тужилаштво део извршне власти којој је поверено гоњење па чак Министарство има могућност да изда обавезно упутство уз једну задршку-не може да каже "не гони", али сад не бих о томе да говорим јер ми смо, на жалост, далеко од тих уређених држава. Код нас је изричито наведено да је тужилаштво самосталан орган, а чак и у препорукама Савета Европе се каже да је то више него што треба, али није сметња, јер су само две земље у источној Европи узеле ту одредбу.

▪ Претходни министар је ранији модел, по коме је тужиоце предлагала, а заменике именовала Влада, бранио позивајући се на пример Шведске. Ви сада наводите Данску и Холандију. Сматрате ли да је можда наша ситуација ипак примеренија поређењу са бившим југословенским републикама него са развијеним западним државама?

СТОЈКОВИЋ: Не са бившим. Објаснићу вам зашто је ураћена једна ствар мимо тих стандарда који код Њих постоје. Ми нисмо тако уредна земља. Где ви имате уредну земљу са ваљаним статусом сваког органа и нема проблема. Ми то немамо, ми смо урадили једну ствар у односу на раније. Како заштити тужиоца у односу на оно што се десило 2003. године. То што су они урадили 2003. године било је, на око, на трагу тих земаља, али како онда заштитити вашу самосталност. Ја сам творац те идеје да је једина могућност да се тужилаштво увуче под капу Високог савета правосућа. Значи, ми немамо Високи савет суда, као свуда у свету, него правосућа, управо да би се постигла и заштита тужилаца од могућих злоупотреба извршне власти.

▪ Да ли ће бити нових промена Закона о јавном тужилаштву и у ком правцу?

СТОЈКОВИЋ: Хоће. О неколико ствари смо водили рачуна гледајући могућност промене Устава. Ако се донесе добар, модеран Устав, ...морам да признам да за сада не размишљам о тужилаштву као о делу судске власти. Морају да се ураде и нови закони, комплетан и системски закони о судовима и тужилаштву. Ми смо имали састанак са Друштвом судија, представницима међународне заједнице па чак и Венецијанске комисије и они су се апсолутно сложили да оно што је ураћено као измена, ту говорим о оном валидном почетку, а не комплетном закону, је у потпуности на трагу једног модерног устава у коме ће морати да буду предвиђени принципи и независности и трајности и несмењивости и непомерљивости. Ово што смо ми у закону предвидели, треба да стоји и у Уставу, без обзира какав он био. Ти основни принципи који гарантују независност и слободу у одлучивању тих органа морају да буду заштићени. Ту се поставља и питање нормирања. У уредним државама довољно је рећи да су судије и тужиоци независни и готово. Онда имате Уставни суд који их штити. Међутим, ми знамо да код нас то није баш тако па ће Устав морати да садржи ове основне принципе, али их ипак не треба пренормирати, јер би онда добили Устав-закон. Ипак, мислим да овај закон садржи оне, по мени, битне принципе за независност.

▪ Да ли ће изменама Закона, избор око седамдесет наших колега бити стављен ван снаге?

СТОЈКОВИЋ: Неће бити. Они су са претходним изменама пробали све вас да прогурају кроз тај принцип министар предлаже, а влада бира, да би оставили одређене људе на улици и то се десило. Ја знам заиста добре људе, тужиоце са двадесет година искуства који су на овај начин елиминисани. Сада, ако сте приметили, то је било три-четири пута у неком кратком периоду, све у етапама и дошло се до ових задњих избора. Ту је, мислим, ваша највећа трагедија. Промењени су услови тако да су биле довољне две године искуства за општинског тужиоца, а једна за заменика. Молим вас, приправнички стаж у вашем тужилаштву траје две године, шта су они мислили ја не знам, али је евидентно да су, у суштини, убили тужилаштво. Ја сам погледао те предмете, има тридесет и нешто људи који никада нису били у тужилаштву, а факултет су завршили 1999. и 2000. године, па да би им подесили две године и годину дана, они спустили услове у закону. Говорим са аспекта тужилаштва као органа. Они су убили тужилаштво и ја сам нашао да има тридесет и нешто људи који нису могли да испуне оне услове који су били нормални: две године приправнички, две године сараднички, тада можеш да конкуришеш. Како смањити те последице о којима ми разговарамо јер то су ужасно штетне последице за тужиоце. човек који је дошао са улице може да пише оптужницу, а да суди онај са две године који није испунио приправнички стаж. Нећу ја да враћам и малтретирам оних 500 људи који су морали да без своје кривице иду на реизбор, а за ових седамдесет, а у том броју имате тридесет о којима сам говорио, неће бити понављања конкурса, већ ће Високи савет да погледа и одлучи ко од њих може да буде изабран, а законски ће се елиминисати они који нису ни имали услове да уђу у тужилаштво. Знате, ако је сада враћено на 4, 6, 8 година и тако даље, нека господа онда објасне да имају стаж и шта су научили.

▪ Удружење тужилаца је размишљало о укидању инокосног модела уређења тужилаштва тако да би у једном тужилаштву функцију вршили тужиоци, док би на целу тужилаштва био главни тужилац. Да ли је министарство размишљало о неким променама у том правцу?

СТОЈКОВИЋ: Било је и тога. За сада у већини земаља функционише систем да имате једнога који је изабран и који одговара. У неким земљама постоје и помоћници које тужилац може да отпусти ако не раде добро. Има различитих модела, а ја сам у овој фази сматрао да је на првом месту стручност, да се тужиоци заштите, независност и самосталност, а док Устав говори о тужиоцу, а не познаје категорију заменика, заменици нису уставна категорија. Таква промена није могућа док се не промени Устав. Ако Устав буде промењен у том смислу да се појави заменик тужиоца у било којој варијанти, ви добијате законску могућност да решите то питање. Ако сте приметили нема две категорије, нема председника суда, говори се само о судији и нема заменика.

▪ Управо се и ради о томе да не буде заменика, већ би сви носиоци функције били тужиоци.

СТОЈКОВИЋ: Слажем се, али то би могло да буде евентуално интенција у промени Устава, а док имамо овај Устав не можемо законом да уведемо категорију која не постоји у Уставу и ту лежи проблем. Ја сам овим ишао да вас заштитим у том смислу да Високи савет, где је тужилаца скоро пола, предлаже своје кандидате те да се тужиоци и заменици могу бирати само из тих редова.

▪ Претходни закон је прописао да Републичког јавног тужиоца са дужности удалује министар надлежан за правосуђе. Да ли је та одредба остала?

СТОЈКОВИЋ: Није. Влада је дефинитивно себи одузела право да може да се меша. Постоје одредбе о приговору Високом савету правосуђа, не више извршној власти. Вама је препуштено како ћете ви успети да носите ту независност.

▪ Због чега мандат заменика није сталан?

СТОЈКОВИЋ: То је једна дугогодишња расправа. Стално је било дискусије да ли дати сталност, једни су сматрали да треба, други су сматрали да треба ограничити мандат. У моје време је мандат био четири године, после осам, па су се судије избориле за сталност и то јесте једна дилема. Има две врсте аргумената. Ако дате сталност заменику, дајете му одређену сигурност тужиоца, а то онда може да доведе до умртвљавања и да каже нема везе, радио, не радио, исто је. С друге стране, ако нема сталности, заменик долази у ситуацију да се сваких осам година брине да ли ће бити реизабран или не. Превагнула је ова варијанта са осам година јер ипак је тужилац тај који сноси одговорност. Говорим о принципу. Заменици су ипак на неки начин заштићени јер, иако су тужиоци чланови Високог савета, они немају већину, тако да је, на неки начин, Високи савет независан и у односу на извршну власт, и у односу на тужиоца. Лично сматрам да мандат заменика може да буде сталан, али сада се дошло негде до пола пута. Мандат није сталан, али је дата одређена заштита да се избегне злоупотреба, јер се и заменицима сада, у посебном поступку, мора утврђивати постојање разлога за престанак дужности или не. У том смислу овај закон ипак представља побољшање.

▪ Да ли се размишља о концепцији да тужилаштво буде део судске власти?

СТОЈКОВИЋ: Мислим да је то тешко. Кад сте већ споменули Босну, можемо и о томе да говоримо, али у свету, говорим о системима поделе власти, постоје само три власти, а тужилаштво припада извршној.

▪ У Немачкој је тужилаштво део судске власти?

СТОЈКОВИЋ: Они су то пробали, али и тамо тужилац иступа у име државе, и тамо се каже држава против тога и тога. Није класична власт нигде у модерним земљама. Негде се чак иде и много даље о овоме о чему смо разговарали, да је део извршне власти. Морам да вам признам да за сада не размишљам о томе јер да бисмо дошли на тај ниво треба најмање десет година, да можемо да размишљамо да ли ће тужилаштво моћи да буде део извршне власти и да функционише независно. У тој ситуацији је моја идеја била подвући га под Високи савет правосуђа и дати му заштиту од извршне власти. Хајде да будемо реални, тешко да може нека друга варијанта да се изведе, а да ви останете независни, чак и као део суда. Ви бисте се врло брзо довели до цеховског удружења које функционише као удружење лекара и онда је питање да ли би могли да остваре утицај и једни и други у функцији коју би требали да остваре. Суд је затворен, учаури се, и онда би се гледало цеховски, само за свој интерес.

▪ Плате су за сада повећане и њихов раст је везан за таксе, али материјални положај дотиче и нека друга питања, у првом реду решавање стамбених потреба?

СТОЈКОВИЋ: Ви сте то, видим, уочили. Обично људи прећуткују када се уради нешто добро. Пошто сам човек правосуђа, знам који су проблеми, знам да људи раде за девет-десет хиљада, стручни сарадници за једанаест хиљада динара. Кога ви можете да доведете у суд, добро, квалитетно дете да ради за те паре. Тешко. Проблеми су и у тужилаштву и у суду баш због тога. Прва варијанта коју сам видео је да изменио закон о таксама па да се да могућност, кроз форму материјалног побољшања положаја запослених, да плате буду нешто подигнуте и није то баш тако занемарљиво ако се ради онако како треба. Прошле године је од такси било неких две милијарде и 900.000,00 динара, са наплатом од 53%. Половина остаје правосуђу. Дигните ту наплату на 80% и да видите, може се добити скоро 50% повећање плата. Успели смо да прогурамо кроз буџет да се добије довољно средстава да можете добијати плате по Закону о судијама, а не по Уредби. Међутим, то није довољно, јесте чињеница да држава лоше стоји, али ја мислим да неке ствари могу и да се реше. Треба да се направи ваљан систем, да тужилаштва доставе тачно шта треба па да

се борим. Ја сам успео у овом кратком року, који је био практично три дана јер је буџет морао да се донесе, за ово да се изборим. Међутим, материјални положај има и другу страну, судови и тужилаштва морају технички да се организују, да имају и добру базу података, да се не куца на старим машинама. Не мислим у смислу модернизације, него ако знају да куцају на компјутеру, ви много мање времена губите, говорим са аспекта убрзавања поступка, чак и бољег резултата. Значајне ствари треба урадити на том материјалном плану ако желимо да људи заиста дођу да раде овај посао. Ако наставимо овако доћи ћемо у ситуацију да нико неће хтети да дође.

▪ **Зашто у комисији за реформу правосуђа нема представника тужилаштва, можда због концепције о тужилаштву као делу извршне власти?**

СТОЈКОВИЋ: Не, није било то у питању, овде је било речи о обавезности да урадимо неке ствари брзо. Имали сте Савет за реформу правосуђа са педесетак људи и великим трошковима, а за две и по године се није помакло с места. Мене је сачекао закључак Савета Европе да у априлу долазе да виде да ли се нешто урадило па смо ми онда одлучили да брзо направимо нови Савет. Стоји чињеница да су тужиоци изостављени, али мислим да тај Савет и неће бити много од значаја јер дата је платформа шта треба урадити, а ја сам прагматично, као човек из струке, сматрао да треба да се направи ужи савет јер постоји програм да се направе мешовите комисије. У Савету је сада само пет људи који имају само једно задужење-да прати једну од тих комисија и тера је да раде. Са претходним, прегломазним саветом били су огромни трошкови. Мени дође човек из Савета Европе и каже ми да су уложили 700 - 800 милиона. Ја се у првом тренутку обрुकам па кажем седам-осам, а он каже не 700 - 800. Ту су биле и неке невладине организације, неке групе и сви они нешто раде, а нема ни једног производа. Сад кад смо ми ово урадили, Савет Европе се сложио да раније сви делови нису имали контакт са државом, и сами смо почели да радимо. И Савет Европе види да радимо нешто. Сад су схватили да имају са ким да раде, да овде постоји држава. У овој фази се ради на побољшању Законика о кривичном поступку, Закона о парничном поступку, Закона о извршном поступку, Закон о малолетницима је већ урађен, а започет је и рад на доношењу Закона о заштићеном сведоку. То мора да се уради, то је и вама јасно. То ће морати да се ради у сарадњи са другим државама, јер кога у Србији можете да сачувате као заштићеног сведока. У првој фази хитних измена ЗКП-а се ради на питању притвора, на избегавању могућности свакодневног тражења изузећа, на смањивању израде отправка пре-суде, на убрзавању поступка, а да се при том не угрозе права окривљених.

▪ **Како видите сарадњу Министарства правде Републике Србије и Удружења тужилаца Србије.**

СТОЈКОВИЋ: На жалост, до сада није било сарадње, јер једноставно није ни било никаквих званичних контаката Министарства и Вашег Удружења. Ја сам чуо да Удружење тужилаца постоји, али ми се, пре вас, нико из Удружења није обраћао и то је једини разлог зашто већ нисмо постигли активну сарадњу. Овај наш разговор је и мој први контакт са Удружењем тужилаца. Са Друштвом судија смо имали контакте. Мене веома интересују мишљења и ставови стручне јавности, и у том смислу је Министарство потпуно отворено за широку сарадњу са вашим Удружењем. Очекујем да овај разговор буде почетак једне добре и дуге сарадња Министарства и Удружења, у циљу побољшања ситуације у јавном тужилаштву, али и уопште у правосуђу.

Радован Лазић, општински јавни тужилац у Бачкој Тополи

Јелена Стојаковић, заменик општинског јавног тужиоца у Зрењанину

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ УСТАВНОГ ОДРЕЂЕЊА ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У БУДУЋЕМ УСТАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

При изради полазних основа пошло се од:

Садашњег уставног положаја јавног тужилаштва
(Устав Републике Србије, "Службени гласник РС", бр.1/90);

Радних материјала Уставне подкомисије за положај правосуђа;

Досадашње праксе у законском уређењу положаја јавног тужилаштва
(Сет правосудних закона и њихове измене и допуне);

Међународних извора права на везаних за положај и права јавног или државног тужилаштва
Међународни пакт о грађанским и политичким правима- Генерална скупштина ОУН 1966, Универзална декларација о људским правима- Генерална скупштина ОУН 1948, Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода – Савет Европе 1950, Упутства о улози тужилаца, документ усвојен на ВИИИ конгресу УН о спречавању криминала и поступању са преступницима, Куба, 1990. године, Препоруке Р (2000) 19 Савета Европе из 2000. године

Јавно тужилаштво

Члан 1

Јавно тужилаштво је јединствени, самостални и у вршењу своје надлежности независни правосудни државни орган који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела, штити уставност и законитост, људска права и грађанске слободе.

Јавно тужилаштво своју надлежност врши на основу Устава, закона и међународних уговора који су део правног поретка.

Јавно тужилаштво је у вршењу своје надлежности дужно да користи сва средства која му пружа закон.

Оснивање, надлежност и организација јавног тужилаштва уређује се законом.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Устав РС од 1990. године прописује да је јавно тужилаштво самостални орган, без прецизнијег одређивања правне природе и релације јавног тужилаштва према другим државним органима.

За разлику од Устава од 1990. године, будући Устав РС требало би да садржи и тзв. "функционалну дефиницију" јавног тужилаштва.

У делу текста који говори о јавном тужилаштву нови Устав РС морао би да утврди положај јавног тужилаштва у систему државне власти (и у вршењу своје надлежности независни... државни орган) и да пружи дефиницију посредством претежне надлежности јавног тужилаштва (правосудни... државни орган).

Задатак јавног тужилаштва, поред заштите уставности и законитости и прогона учинилаца кажњивих дела, морао би да буде и заштита " људских права и грађанских слобода". Изричито уставно нормирање обавезе јавног тужилаштва да се стара о заштити људских права и грађанских слобода је неопходно имајући у виду искуство кршења права и слобода од стране државних органа).

У ставу три овог члана "утврђује се обавеза јавног тужилаштва да користи сва средства која му пружа закон" чиме се потенцира одговорност јавног тужилаштва за остваривање своје надлежности.

Вршење надлежности

Члан 1

Надлежност јавног тужилаштва врше Главни јавни тужилац Републике Србије и републички јавни тужиоци,

главни окружни јавни тужиоци, окружни јавни тужиоци, главни општински јавни тужиоци и општински јавни тужиоци

У вршењу надлежности Главном јавном тужиоцу Републике Србије подређени су сви главни јавни тужиоци и јавни тужиоци у РС, окружним главним јавним тужиоцима подређени су окружни јавни тужиоци јавног тужилаштва којим руководе, општински главни јавни тужиоци и општински јавни тужиоци са њиховог подручја и општинским главним јавним тужиоцима подређени су јавни тужиоци, јавног тужилаштва којим руководе.

Главни јавни тужилац своја овлашћења надређеног може да користи само на законом прописан начин.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Према важећем Закону јавно тужилаштво је орган са монархичким уређењем. Суштина монархичког принципа је да тужилац носилац-титулар свих послова, док су заменици тужиоца носиоци неке врсте "генералног тужилачког пуномоћја" дакле, они су заступници јавног тужиоца са делегираним процесним и другим овлашћењима. Будући Устав би требало да наговести, а Закон да детаљно уреди сасвим другачији концепт од садашњег према коме би функцију тужилаштва вршили заменици јавног тужиоца и јавни тужилац (овај концепт би подразумевао и нове називе уместо заменика то би били тужиоци, а уместо јавног тужиоца главни тужилац). У тако организованом тужилаштву јавни тужилац (или главни тужилац) руководи радом, представља тужилаштво и има хијерархијска овлашћења, али није једини поседник тужилачког звања. Промењени модел (сада је то колективни орган са израженом хијерархијом) поразумевао би да се главни јавни тужилац бира из редова јавних тужилаца. То значи да по истеку времена на које је

именован главни тужилац наставља дужност као јавни тужилац у тужилаштву из кога је изабран.

Прекомерна хијерахија и централизација предвиђена садашњим Законом о јавном тужилаштву, није исходиште потребе да тужилаштво ефикасно врши функцију кривичног гоњења, већ резултат упорне примене совјетског модела прокуратуре. Овако постављена начела централизма и хијерахије потискују у други план унутрашње могућности, претварајући јавне тужиоце и заменике у обичне чиновнике. Због тога, будуће законско сужавање начела хијерархије и централизације мора да буде прописано новим Уставом, чиме би највиши пропис РС предвидео промене у устројству јавног тужилаштва у смеру умеровања централизма и хијерархије у тужилаштву.

Однос према законодавној и извршној власти

Члан 1

Јавна тужилаштва су у вршењу својих овлашћења независна и самостална од извршне и законодавне власти.

Независност и самосталност јавног тужилаштва уређује се законом.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Изричито уставно нормирање независности јавног тужилаштва у односу на извршну и законодавну власт неопходно је с обзиром да ново одређење јавног тужилаштва као органа који је изван система законодавне и извршне власти (тужилаштво је и независан орган). чињеница да јавно тужилаштво претежно своју активност остварује пред судовима, као и да једино судови могу да врше утицај на акте јавног тужилаштва "профилише" основну природу јавног тужилаштва као органа који је део правосудног система.

Вршење надлежности тужилаштва је апсолутно немогуће уколико би јавно тужилаштво стајало под надзором извршних или других органа власти. Са друге стране тужилаштво је координисани процесни субјект са судом (нарочито у кривичном потупку) тако да се не може говорити о екстерној самосталности јавног тужилаштва у односу на суд.

Независност и самосталност јавног тужилаштва није апсолутна. Известан однос између тужилаштва и других државних органа мора да постоји како би се држава организовала као целина, што несме да задира у функционалну независност и самосталност јавног тужилаштва (јавна тужилаштва су независна и самостална у само у вршењу надлежности).

Именовање, разрешење и трајање дужности

Члан 1

Главног јавног тужиоца и јавног тужиоца именује и разрешава Високи савет правосуђа, на начин одређен законом.

Алтернатива: уместо речи, речи "Високи савет правосуђа" речи "Високог савета тужилаца".)

Када се одлучује о питањима која се само односе на главне јавне тужиоце и јавне тужиоце, у Високом савету правосуђа главни јавни тужиоци и јавни тужиоци чине већину.

чланови Високог савета правосуђа из реда главних јавних тужилаца и јавних тужилаца бирају се непосредним и тајним гласањем од стране свих главних јавних тужилаца и јавних тужилаца.

Главни јавни тужилац се именује из реда јавних тужилаца, на период од шест

година, а ако не буде поново именован наставља да врши дужност као јавни тужилац.

Јавни тужилац се именује на дужност која траје непрекидно од првог именовања до навршења радног века.

Главном јавном тужиоцу или јавном тужиоцу не може да престане дужност нити може да буде против своје воље разрешен дужности, осим под условима (законом) предвиђеним за судије.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Високи савет правосуђа (Високи савет тужилаца) би представљао независан правосудни орган, чији је задатак да ублажи или спречи утицај других државних органа на јавно тужилаштво. Дакле, овај орган би у крајњем требало да обезбеди функционалну независност и самосталност јавног тужилаштва у Србији, другим речима да обезбеди да уставне и законске гаранције буду стварно поштоване у пракси.

У будући уставни текст можда би требало унети и да се ради о органу самоуправе тужилаца, јер би се тиме определио и начин избора чланова Високог савета тужилаца, који би морао да буде такав да омогући да то тело представља истинског репрезента самоуправе тужилаца.

Препоруке Р (2000) 19 Савета Европе не говори о томе да ли би тужилац требало буде биран или постављен на неограничено време. Међутим, доста је раширено становиште да је сталност позива најважнији услов самосталности јавног тужилаштва, управо из тог разлога одредба о сталности дужности јавног тужиоца морала би да нађе своје место у тексту будућег Устава РС.

У садашњем Уставу предвиђено је да јавни тужилац може да буде разрешен само из разлога предвиђених за судије. Уставно прописивање критеријума за

приступ у тужилачко звање или за разрешење тужилаца, јесте нека врсте "заштитне уставне норме" којом би се законодавац обавезао да речене критеријуме унесе у Закон о јавном тужилаштву, осим тога ова норма би обавезивала органе које одлучују о именовању или разрешењу да се примењују критеријуме предвиђене Уставом.

Имунитет

Члан 1

Главни јавни тужилац или јавни тужилац не може да буде позван на одговорност за мишљење дато у вршењу своје дужности, нити може да буде притворен без одобрења Високог савета правосуђа (Алтернатива Високог савета тужилаца).

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Главни јавни тужилац или јавни тужилац да не могу бити позвани на одговорност за изнето мишљење нити могу бити притворени без одобрења надлежног органа у поступку покренутом због кривичног дела учињеног у вршењу јавнотужилачке дужности.

Решење према коме би о имунитету јавних тужилаца одлучивало специјализовани правосудни орган, у складу је са улогом тог органа чији је превасходни задатак да спречи утицај извршне власти на одлучивање о статусу тужилаца. Наиме, оваквим уставним решење отклања се "опасност" да се институт имунитетске заштите злоупотређава ради дисквалификације тужилаца.

Материјални положај

Члан 1

Главни јавни тужилац има истоветну плату и друга примања везана за дужност и истог је ранга као председник суда опште надлежности пред

којима поступа, а јавни тужилац има истоветну плату и друге накнаде везане за дужност и истог је ранга као судија, суда опште надлежности пред којима поступа.

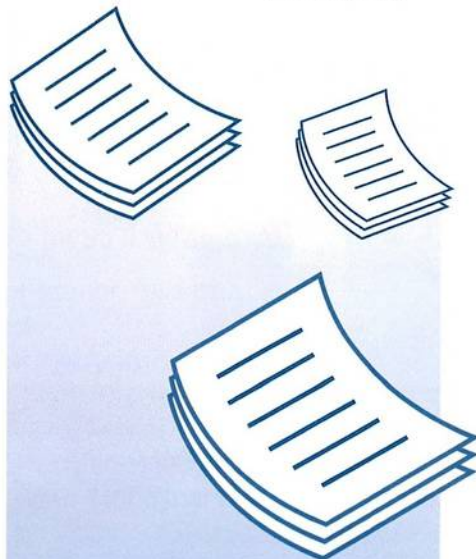
О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Нови уставни концепт јавно тужилаштво третира као независан и самосталан правосудни орган чија је дужност да ради на "расејавању правде" заједно са судовима у оквиру своје надлежности, ограничен надлежношћу судова. Главни јавни тужиоци и јавни тужиоци, као правосудни званичници, морају да имају истоветан материјални положај и уопште статус са носиоцима правосудних дужности у судовима. Дакле, уређујући примања и статус јавних тужилаца као истоветна са председницима судова и судијама, посредно се потврђује да је јавно тужилаштво орган "администрације правде" интегрисан у правосудни систем РС Србије.

Горан Илић,

јавни тужилац у
Првом Општинском
јавном тужилаштву
у Београду

УДРУЖЕЊЕ ЈАВИХ ТУЖИЛАЦА И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ

Извршном одбору

Поштоване колеге, драги пријатељи,

Поводом последњег незаконитог и неприципјелног посматрања избора и фактичког разрешења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, као Председник Скупштине Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, сматрам се одговорним за стање у нашем Удружењу и последице које су због тога настале.

И поред одређеног организационог напреotka у раду Удружења, нисам успео, а што је била моја најважнија обавеза, да убедим чланове Удружења у појединим срединама, а ту пре свега мислим на тужилаштво са седиштем у Београду, а која би требало да буду носиоци наших активности, да су интереси Удружења њихови интереси и да се само на тај начин можемо заштитити од наступа на Јавно тужилаштво и наше колеге које су часно, поштом и дуго низ година, у складу са законом, радили свој посао.

Због тога обавештавам Извршни одбор да дајем оставку на функцију председника Скупштине Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије и остале за њу везане активности, у нади и вери да ће нови председник бити много успешнији у остваривању наведених циљева.

Захваљујем се на досадашњој сардањи.

Богдан Станковић,

заменик тужиоца
за ратне злочине

Активности Скупштине и Извршног одбора Удружења

од 29.11.2003. године до јуна 2004. године

Скупштина

Скупштина Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије одржана је 29.11.2003 године уз присуство делегата са подручја свих Окружних јавних тужилаштава у Србији. Скупштини су такође присуствовали и многобројни страни и домаћи гости заинтересовани за рад Удружења.

На скупштини Удружења за новог председника Удружења изабран је **Богдан Станковић** заменик тужиоца за ратне злочине у Београду, а за потпредседника **Златко Шуловић** Окружни јавни тужилац у Ваљеву.

Поред старих чланова Извршног одбора

1. **Александра Милосављевића**
2. **Браниславе Вучковић**
3. **Горана Илића**

Изабрано је и нових седам чланова Извршног одбора и то

Љубиша Драгашевић,
Општински јавни тужилац у Новој Вароши
Слободан Радовановић,
Окружни јавни тужилац у Крагујевцу

Зоран Пешић,

Окружни јавни тужилац у Чачку

Данијела Трајковић,

Општински јавни тужилац у Сурдулица

Јелена Стојаковић,

заменик Општ. јавног тужиоца у Зрењанину

Радован Лазић,

Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи

Слободанка Јовичић,

заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Саду

Скупштина је изабрала и чланове суда части и то за председника Љиљану Николић док су за чланове изабрани

1. **Крсман Илић**,
заменик Републичког јавног тужиоца
2. **Драган Лопушина**,
заменик Окружног јавног тужиоца
3. **Ненад Укропина**,
ВД Окружни јавни тужилац у Београду
4. **Мића Јанковић**

Изабрани су и председник Надзорног одбора – **Лазар Давидов**, Општински јавни тужилац у Оџацима, као и чланови: **Небојша Мараш**, заменик Окружног јавног тужиоца у Београду и **Веселин Мрдак**, заменик Републичког јавног тужиоца.

Скупштина Удружења одлучивала је и о делимичном самофинансирању рада Удружења и донела одлуку о увођењу чланарине за све јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца који су чланови Удружења. Чланарина се од јануара уплаћује у износу од 100 динара месечно.

Активности Извршног одбора Удружења

Извршни одбор је седнице одржавао једанпут месечно тако да је до јуна одржано седам седница. Од важних одлука Извршни одбор је на овим седницама одлучио:

На првој седници је одлучено да се, изабери председник Извршног одбора, и секретар као и да се изради нацрт пословника о раду Извршног одбора. Такође је одлучено да се именује технички секретар Удружења. За председника Извршног одбора је изабран **Александар Милосављевић**, заменик Окружног јавног тужиоца у Београду.

На другој седници Извршног одбора Удружења тужилаца Србије, за секретара Удружења изабран је **Радован Лазић**, Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи, а на функцију благајника Удружења, изабран је **Зоран Пешић**, Окружни јавни тужилац у Чачку. За техничког секретара именован је **Светислав Рабреновић**, тужилачки сарадник у Тужилаштву за ратне злочине.

Чланови Извршног одбора су дефинисали шест секција Удружења:

A. Секција за дефинисање Уставног и законског положаја јавнотужилачке организације
Nosilac projekta - Goran Ilić

~Ilan - Zoran Pešić

B. Секција за контакте са невладиним организацијама

Nosilac projekta - Златко Шуловић

~Ilan - Јелена Стојаковић

C. Секција за односе са медијима

Nosilac projekta - Богдан Станковић

~Ilan - Александар Милосављевић

D. Секција за координацију рада управе и одељења Удружења

Nosilac projekta - Данијела Трајковић

E. Секција за координацију и контакте са међународном асоцијацијом тужилаца

Nosilac projekta - Александар Милосављевић

F. Секција за едукацију и оспособљавање

чланова за једнообразно поступање у обављању редовних послова

**Nosilac projekta - Слободан Радовановић
~Ilan - Зоран Пешић**

На седници је такође усвојен и Пословник о раду Извршног одбора.

На трећој седници Извршног одбора усвојен је финансиски извештај за 2002 годину.

За представника Удружења тужилаца у Управном одбору Правосудног Центра изабран је Зоран Пешић Окружни јавни тужилац у Чачку.

Канцеларија Удружења је након одржавања седница достављала записнике свим председницима одељења и Окружним тужилаштвима по Србији како би што већи број чланова Удружења био упознат са активностима Извршног одбора.

Остале активности Управе Удружења

Дана 08.03.2004 председник Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије Богдан Станковић сreo се са Министром правде Републике Србије Зораном Стојковићем.

Разговарано је о проблематици јавнотужилачке организације и активностима Удружења тужилаца. Оцењено је да је приоритет регулисање положаја носилаца јавнотужилачке функције како би се обезбедила самосталност у раду и сходно могућностима побољшао материјални положај. У поступку доношења Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву Удружење није консултовано, а ни нова решења нису задовољила тужиоце, па је Извршни одбор реаговао саопштењем. Иако су враћање Високог савета правосуђа и искључење Владе и министарства из поступка избора тужилаца и заменика престављали велики напредак у односу на претходни закон, незадовољство и даље постоји јер је састав Високог савета без тужилачке већине, а задржане су и одредбе да о удаљењу Републичког јавног тужиоца са дужности одлучује министар правде, као и ограничен мандат заменика на осам година. Поготово је било неприхватљиво обавезно преиспитивање избора свих заменика који су били изабрани по ранијем закону. Последице овакве одредбе су се већ виделе приликом избора заменика у јулу ове године, када су многи угледни и искусни заменици остали без посла,

неки и са више од тридесет пет година проведених у тужилаштву. Због ових догађаја је Извршни одбор реаговао и у јавности, а Председник Скупштине Удружења Богдан Станковић је поднео неопозиву оставку чији ће текст бити објављен у целости.

Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије се обратило Предрагу Марковићу – председнику одбора за Уставна питања Народне Скупштине Републике Србије са молбом да представници Удружења учествују у изради Устава у делу који се односи на правосуђе.

Залагањем Управе Удружења формирана су и нова одељења Удружења за територију Окружних јавних тужилаштва у Србији и за Општинска јавна тужилаштва у Београду.

ПРОЈЕКТИ

Међународна сарадња

Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије је 28.01.2004. године примљено у Међународно Удружење тужилаца. Након аплицирања за учлањење у Међународно Удружење тужилаца 28.01.2004., генерални секретар Међународног Удружења је обавестио председника скупштине Богдана Станковића да је Удружење тужилаца Србије једногласном одлуком Извршног одбора примљено у ту организацију. Уједно је изразио и наду у дугу и успешну сарадњу као и увереност да ће оба Удружења имати много користи од овог чланства. Учлањење је помогао ОСЦЕ.

Удружење је остварило још један успех слањем две своје представнице на регионалну конференцију Међународног Удружења тужилаца у Хагу, која је за тему имала поступање тужиоца у предметима који се тичу дроге. Представнице Удружења на овој конференцији су биле Весна Вучићевић, заменик Окружног јавног тужилаштва у Панчеву и Бранислава Инић Јашаревић, заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Саду. Треба нагласити да су на конференцији осим представника нашег Удружења учествовали представници Удружења тужилаца из најразвијенијих западних земаља Европе, као и да представници Удружења тужилаца из земаља бивше Југославије и земаља из

региона нису успели да обезбеде своје место на конференцији.

Удружење је остварило још један успех слањем две своје представнице на регионалну конференцију Међународног Удружења тужилаца у Хагу, која је за тему имала поступање тужиоца у предметима који се тичу дроге. Представнице Удружења на овој конференцији су биле Весна Вучићевић, заменик Окружног јавног тужилаштва у Панчеву и Бранислава Инић Јашаревић, заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Саду. Треба нагласити да су на конференцији осим представника нашег Удружења учествовали представници Удружења тужилаца из најразвијенијих западних земаља Европе, као и да представници Удружења тужилаца из земаља бивше Југославије и земаља из региона нису успели да обезбеде своје место на конференцији.

Едукације (финансиска едукација, први круг едукације на тему Активнија улога јавног тужиоца у кривичном поступку из које су настале идеје за организовање едукације на тему Одговорности јавног тужилаштва, у вези са ратификацијом статута Европског суда за људска права)

Кодекс

Кодекс етике је пројекат израде акта који би прописао права и обавезе носилаца јавнотужилачке функције. Носилац пројекта је Љиљана Николић - заменик републичког јавног тужиоца и председник Суда части Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије. Овај пројекат је још увек у изради и тиму Удружења који ради на његовој изради помажу и инострани стручњаци Роберт Лохери – Абасили и Рори Филд – ОЕБС. Успешно је договорено је да се тиму који ради на изради етичког кодекса прикључи и Маркар шолц, генерални секретар Међународног Удружења тужилаца са седиштем у Хагу. Шолц је у великој мери помогао нашем Удружењу и приликом учлањења у Међународно Удружење тужилаца и одласка наших представника на међународну конференцију у Хагу. Истакнути је предавач на тему кривичног права и организатор многих едукација за тужиоце разних земаља, члан Комитета Експерата Савета Европе и има искуства по питањима тужилаштва и њихове реформе у скоро свим земљама региона које су прошле транзи-

цију. Шолц би требао да буде већ на састанку који је заказан за почетак јула месеца. Припремљени предлог Кодекса је достављен одељењима о њему се расправљало на две трибине које су биле одржане у Пироту 05.11.004. и у Зрењанину 13.11.2004. године. На обе трибине су учесници показали велики интерес, а основне примедбе ће радна група узети у обзир при изради коначног предлога Кодекса који ће на Скупштини бити предложе.

Сајт

Током 2003 године Удружење је уз финансијску подршку мисије канцеларије ОСЦЕ у Београду израдило ЊЕБ портал за потребе Удружења јавних тужилаца. На сајту Удружења постављене су основне информације о раду органа Удружења, пројектима који су у току као и они који тек почињу да се остварују. Сајт Удружења је у великој мери допринео афирмацији нашег Удружења тако да је закуп сервера још једанпут уз помоћ ОСЦЕ обезбеђен и у 2004. години. (адреса сајта је www.ujt.org.yu)

Стратешки план

Извршни одбор Удружења је у сарадњи са организацијом Абасили прошао обуку за израду Стратешких планова и уједно сачинио детаљан план Удружења за 2004 годину. У оквиру Стратешког плана дефинисана је и мисија Удружења:

Udru'ewe javnih tu'ilaca i zamenika javnih tu'ilaca je profesionalna, nevladina organizacija koja za ciju ima afirmaciju i zastitu polo'aja i ugleda nosilaca javnotu'ila-ke funkcije i postizawe pravne sigurnosti, samostalnosti i nezavisnosti javnog tu'ilastva.

Стратешким планом дефинисани су и унутрашњи и спољашњи циљеви Удружења, а уједно је и договорена и стратегија којом ће се ти циљеви испуњавати. Овим путем надамо се да ћемо створити јасну слику о приоритетним циљевима и проблемима који ће имати предност у решавању..

Регионална Конференција

Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца 25 јуна 2004 године организује

регионалну конференцију на тему "Независност и одговорност јавног тужилаштва". На конференцији ће учествовати и инострани експерти који ће направити паралелу између Уставног и законског положаја јавног тужилаштва у њиховим земљама са тренутним стањем у Србији. Подршку конференцији пружили су пре свега ОСЦЕ, али и канцеларија Савета Европе чији су стручњаци радили и пружили подршку изради како законског предлога Удружења тако и изради одредби за које наше Удружење сматра да би морале да нађу место у новом Уставу Републике Србије. На конференцију су позвани највиши државни представници, професори правних факултета, невладине организације као и представници медија. Од иностраних експерата који ће направити паралелу са Уставним положајем јавног тужилаштва у њиховим земљама учествовали су:

Рори Филд,

(положај јавног тужилаштва у Енглеској и Велсу)

Сем Назаро и Роберт Лохери

(положај јавног тужилаштва у САД)

Бранка Милошевић,

заменик републичког јавног тужиоца у Републици Српској

Јорге Ангел Еспина Рамос,

јавни тужилац у Шпанији

Мирко Вртацник,

Словенија (Експерт Савета Европе)

Ранка Половић-Чарапић,

заменик државног тужиоца

Републике Црне Горе

Едукације

На предлог Удружења јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије Правосудни центар је прихватио програм активности везаних за саветовања која ће се током 2004 године одржавати за чланове Удружења тужилаца Србије. План обухвата следеће теме :

- Судско медицинско вештачење
- Саобраћајно вештачење
- Финансијка вештачења
- Однос јавног тужилаштва према јавним гласилима
- Кривична дела против правосудја
- Права и обавезе јавних тужилаца у кривичном поступку
- Јавно тужилаштво у систему организације Државне власти

Први циклус едукација је одржан у Београду, Сурдулици и на Палићу, са темама:

1. Истраживање доказа у преткривичном поступку,
2. Метофологија обраде финансијске документације у кривичном поступку
3. Активности јавног тужиоца према позитивним прописима у стечајном поступку

Предавачи су били **др Божидар Бановић**, професор Више школе Унутрашњих послова, **Радослав Пајкић**, стални судски вештак економске струке из Новог Сада и **Љиљана Николић**, заменик Републичког јавног тужиоца. Учесници су показали велики интерес активним учешћем у расправи, а теме и предавачи су оцењени веома успешн.

Удружење јавних тужилаца је у сарадњи са стручњацима организације Абацели спровело и пробни круг едукација на тему – Активнија улога јавног тужиоца у кривичном поступку. На овом саветовању су за почетак учествовали само тужиоци са подручја Београда и Панчева. С обзиром на одликан пријем ове теме код учесника планира се наставак ових едукација и по местима у Србији. Из ове едукације по својој вазности издвојила се и тема судске праксе пред Европским судом за људска права, и Удружење већ размиља о организовању едукација и на ову теу.

Информатор

Информатор који имате пред вама је још једна идеја Извршног одбора која би требало да допринесе бољем информисању чланова и бољој комуникацији Извршног одбора и чланства.

Састанци са невладиним организацијама и страним експертима.

Управа Удружења је у периоду од заседања скупштине имала велики број састанака.

Током 2004 године настављена је више него успешна сарадња са канцеларијом мисије ОЕБС у Београду. Поред подршке која је Удружењу пружена за учлањење у Међународно удружење тужилаца и пут представника нашег Удружења на регионалну конференцију у Хагу канцеларија мисије ОЕБС у СЦГ је главни спонзор велике регионалне конференције која ће се одржати у Београду. Ова организација је прва увидела потребу постављања WEB портала

Удружења и пружиће подршку изради етичког кодекса Удружења јавних тужилаца. Управа Удружења на састанку 15.03.2004 године упознала се и са новим шефом одсека за владавину права ОЕБС Илиасом Катисом и изразила наду да ће сарадња између наше две организације бити успешно настављена и у будућности. Довољно је рећи да рад Удружења током 2004 године и борба за остварење циљева Удружења у великој мери зависи од даље подршке канцеларије мисије ОЕБС у Београду и свих запослених са којима је Удружење и до сада имало контакте.

Први контакти са организацијом Абасили остварени су 24.02.2004 године. На том састанку управа Удружења је сазнала да је извршни директор ове организације у СЦГ Роберт Лохери иначе бивши заменик јавног тужиоца у Њујорку. Од тада контакти са овом организацијом су малтене свакодневни и овим путем се захваљујемо на великој помоћи коју Удружење добија, а која се између осталог огледа и у финансиској помоћи које је Удружење добило за нормално функционисање канцеларије.

Средином јуна са Удружењем је почела да контактира и делегација канцеларије Европске комисије у Београду, тренутно Удружење разматра неколико великих Европских регионалних пројеката које спроводи Европска комисија и надамо се да ће и наше Удружење наћи своје место у неком од ових пројеката.

Александар Милосављевић,

заменик јавног тужиоца
у посебним одељењима
за организовани криминал

Светислав Ребеновић,

тужилачки сарадник
у тужилаштву за ратне злочине

СА РЕГИОНАЛНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ТУЖИЛАЦА ОД 24. ДО 26.03.2004.

УХАГУ

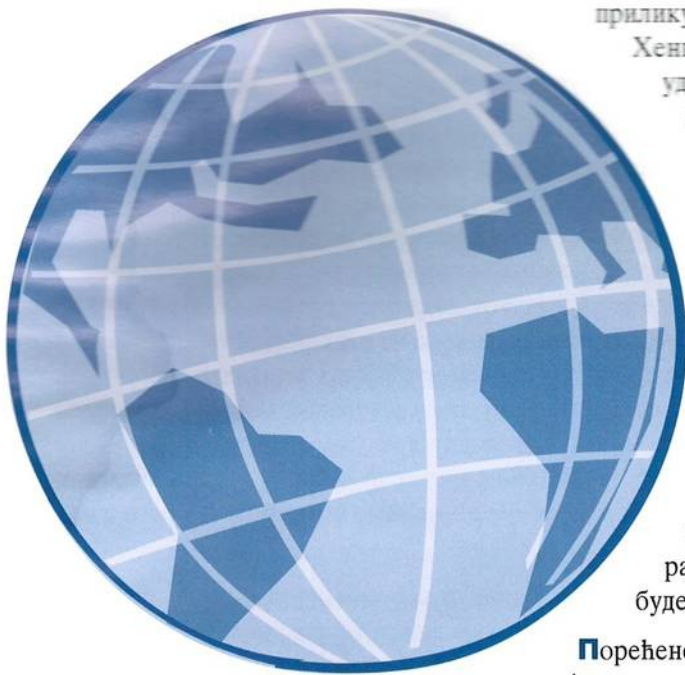
На овогодишњој Регионалној конференцији тужилаца у Хагу, Удружење тужилаца Србије представљале су Весна Вучичевић, заменик Окружног јавног тужиоца у Панчеву и Бранислава Инић Јашаревић, заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Саду.

Тема конференције се односила на поступање тужилаца са учиниоцима свих кривичних дела у вези са дрогом ("Деалинг њитх другс оффендерс").

На конференцији су учествовали колеге из Холандије, Белгије, Данске, Финске, Норвешке, шведске, Енглеске и Велса, шкотске, Северне Ирске, Ирске, Исланда, Француске, швајцарске, чешке, Аустрије, Азербејџана, Омана и Естоније.

Рад на Конференцији се у целини одвијао на Енглеском језику, како би се избегли трошкови на превођење на друге језике, а на крају су сви учесници добили сертификат о учешћу на Конференцији.

Конференција је била конципирана тако да смо слушали кратка, језгровита уводна излагања од стране извесног броја представника различитих правних система, на задату тему, односно подтему у оквиру поменутог наслова ("Деалинг њитх другс оффендерс"), а затим смо подељени у четири групе (а било нас је укупно 44 из 18 земаља, односно правних система), у оквиру тзв. "радионица", у трајању од сат, сат и по, у неколико наврата расправљали на тему о којој је реч, тако што је свако, без изузетка, у више наврата учествовао у расправи, износећи како се тај проблем третира у његовом правном систему, образлажући такво решење, одговарајући на постављена питања других учесника радионице, те коментаришући и упоређујући нека друга решења која су том приликом била изнета. На крају сваке подтеме на пленарној седници у дискусији у којој су учествовали сви, сажимани су и коментарисани резултати "радионица", изношена запажања, те коментарисана, односно, критикована нека решења. Поређено је како решење које је предвиђено у законодавству, тако и исходи судских поступака по појединим питањима, у пракси, па је, заправо примећено да су праксе различитих земаља приближније, односно финални исходи кривичних поступака, него материјално и процесно законодавство у различитим правним системима.

Ван званичног, врло стриктног програма Конференције, било је прилика и за неформалне разговоре између учесника, а сваки од учесника је имао прилику да са Генералним секретаром Удружења, господином Хенком шолцом, у више наврата разговара о циљевима удружења које представља, евентуалним проблемима, заинтересованостима итд. Генерални секретар је изузетно пријатан, информисан и заинтересован за рад нашег Удружења, а нашој делегацији је, између осталог, рекао да се са задовољством сећа посете српских тужилаца за ратне злочине Хагу. Осим Генералног секретара, са нама је врло љубазно комуницирао и генерални саветник Међународног удружења тужилаца, Бери Холкук из Енглеске, који је, са Генералним секретаром био домаћин. Домаћини су били до детаља припремљени, све време присутни и активни и врло заинтересовани за ток Конференције и међусобну што бољу комуникацију учесника, како по имену, тако и из које земље долази, трудили се да сви буду равномерно укључени у заједнички рад и да Конференција буде што свеобухватнија и кориснија за учеснике.

Поређене су различите организације у правосудју, посебно организације тужилаштва у различитим земљама, као и различита законска регулатива у погледу ових кривичних дела, како у материјално-правном, тако и у процесно-правном смислу, те казнена политика. Било је речи и о "прању новца" у вези са овим кривичним делима.

Разуме се да највише сличности са нашим правним системом имају правни системи земаља засновани на континенталној традицији, а које су на овој Конференцији биле у мањини (Аустрија, Француска, швајцарска, чешка, Азербејџан). Решења осталих земаља, значајно се разликују од наших, нарочито по питању процедуре, а почивају на систему цоммон лањ. Ови правни системи су више дошли до изражаја на Конференцији јер су њихови представници били у већини. За нас је то значило информацију и заинтересованост више него да смо слушали само о добро познатим решењима. Ови правни системи уопште не познају институт истражног судије, него сав посао који претходи подизању оптужнице обављају полиција и тужилаштво, при чему се тачно разграничава шта је чији посао у тој фази а тужилаштво има и законску могућност да изриче кривичне санкције (искључиво новчане казне) учиниоцима ових кривичних дела, у одређеним случајевима. Ово се, по правилу, односи на учиниоце кривичних дела који држе дрогу за своје потребе, па се на тај начин избегавају велики трошкови судског поступка, поступци се изузетно брзо окончавају, казне ефикасно извршавају, а судови растерећују великог броја багателних предмета, па им преостаје време и енергија да се квалитетно и ефикасно ради у поступцима поводом тежих кривичних дела. У односу на малолетнике, постоје посебни специјални судови за малолетнике. Малолетници су категорије лица различитог узраста у различитим правним системима. У Енглеској се кривична одговорност стиче већ са 10 година, у Холандији са 12, у Финској са 15, а у Азербејџану постоји тзв. Функционално малолетство, односно пунолетство, па су кривично одговорна лица већ са 14 година, а за најтежа кривична дела одговарају као пунолетна лица са 14 година, за средње тешка кривична дела - лица стара 16 година, док су односу на најлакша кривична дела кривична одговорност пунолетног лица стиче са 18 година. Нас, из континенталног правног система, нису убедили у исправност законске могућности из њиховог правног система да се малолетници за учињена кривична дела и новчано кажњавају.

Интересантна су решења Финске где тужилац има законску могућност да, уколико добије кривичну пријаву само за држање мање количине дроге и то за његове личне потребе, уместо да га новчано казни или оптужи, ово лице само упозори, што, изгледа, најчешће чине телефоном, да престане са вршењем кривичних дела и да ће следећи пут бити кажњен, односно процесуиран.

У земљама система цоммон лањ, тужилац има широке законске могућности да поједина лица, иако су извршили кривично дело, уопште кривично не гони, уколико процени да му је такво лице корисније као сведок у гоњењу неког тежег кривичног дела. У овим правним системима непријављивање извршиоца кривичног дела ни под којим условима не представља кривично дело. чини се да ја такво решење из нашег и сличних правних система (Француска, чешка) највише изненадило представнике других правних система.

Однос сваке државе, представљене на Конференцији, према наркоманији је негативан, међутим очигледне су значајне разлике и по по том питању. У Холандији се проблем наркоманије третира прилично либерално, тако да је употреба марихуане легализована и у продавницама кафе свако може да купи марихуану за своје потребе; једино је количина појединачне куповине ограничена. Представници Холандије образлажу овакав став државе вољом да се растерети полиција и суд од рада на багателним кривичним делима (с друге стране, холандска држава на овај наћин стиче значајан приход од пореза), те да се ови државни органи сконцентришу на сузбијање тешких кривичних дела. Остали учесници су нападали овакав став са образложењем да су уживаоци марихуане регрути за уживање хероина и других тешких дрога па би гоњење уживалаца марихуане смањило и број уживалаца хероина у тој држави, јер се зависници од дрога углавном третирају и као извршиоци кривичних дела и као жртве па је основни циљ сваког правног система да их, не само осуди и казни, него и излечи од наркоманије.

Законодавства већине присутних земаља, за разлику од нашег, приликом прописивања санкција за одређена кривична дела у вези са злоупотребом дрога, разликују лаке и тешке дроге и у складу са тим разликама прописују лакше или тешке казне. Негде се већ и у самом закону утврђују и разлике у кажњавању с обзиром и на количину дроге, а негде постоји разрађена судска пракса које се сви придржавају и која нам је презентована у виду таблица у којима се помиње врста дроге и количина дроге, те с обзиром на та два критеријума запрећене казне за држање дроге за своје потребе, за држање ради продаје, за производњу итд. Ове таблице садрже и упутства о количини за сваку поједину врсту, која ни под којим условима не може представљати дрогу која се држи за своје потребе па се сама та количина сматра довољним доказом да је та дрога намењена продаји. Овај став значајно уједначава, чак унификује праксу тужилаштава и судова. Финско законодавство, које има тврд став према злоупотребима дрога, не прави разлику између лаких и тешких дрога, али разликује опасне и екстремно опасне дроге, па у прво групу улазе дроге које се обично познају као лаке, док другу групу чине тешке дроге. У групу дрога са слабијим дејством сви убрајају марихуану и хашиш, док другу групу чине амфетамин, екстази, ЛСД, кокаин и хероин. Сви правни системи разликују амфетамин од екстазија, што чини се, код нас није до краја разлучено, ни у вештачењима биохемичара, који понекад и сам амфетамин називају екстазијем, јер екстази, између осталог, садржи и амфетамин. Амфетамин се мери на граме, а екстази се изражава у броју таблета.

Нпр., у Финској се сматра да лице поседује мању количину дроге за своје потребе и у том случају се новчано кажњава уколико се код њега пронаће мање од 15 г марихуане, 10 г хашиша, 3 г амфетамина, 10 таблета екстазија, 10 картончића ЛСД, 1,5 г кокаина и 1 г хероина, а уколико из других доказа не произилази супротно у пракси се сматра да дрогу држи за своје потребе кад се код њега пронаће мање од 100 г хашиша, 10 г амфетамина, 40 таблета екстазија, 4 г кокаина и 2 г хероина. Ако је количина већа, следи затворска казна. У случајевима поседовања дроге у сврху продаје, такође се изриче затворска казна. Постоји и могућност узрицања условне осуде и то само ако утврђена казна затвора износи максимално две године. Најмање годину дана затвора изрећи ће се учиниоцу код кога се пронаће више од 1.300 г марихуане, 1.000 г хашиша, 100 г амфетамина, 300 таблета екстазија, 300 картончића ЛСД, 30 г кокаина и 15 г хероина. За најтеже облике ових кривичних дела у Финској, а који подразумевају увоз дроге у Финску, организовану продају и сл., може се изрећи казна затвора у максималном трајању од 10 година.

У Норвешкој, тужилац неће гонити лице код кога се наћу мање количине дроге - једна до две дозе хероина, ЛСД, кокаина или амфетамина, 5 грама хашиша или марихуане, једна или две таблете екстазија. Предвиђено је новчано кажњавање за лакша кривична дела, а могуће је изрећи и условну осуду. Правна пракса, уједначена од стране Врховног суда Норвешке, објављена је у одговарајућим пуб-

ликацијама и испоштована у целој Норвешкој: За држање до 9,5 г хероина изриче се казна затвора до једне године, за држање до 21 г хероина-казна затвора до једне године и 8 месеци, итд. За увоз количине од најмање 287 г хероина, лице се кажњава до 5 година затвора, за увоз количине од 3 кг и више □ до 14 година затвора, а као максимална казна може се изрећи казна од 18 година затвора за организовани увоз 15 кг или више хероина, односно 18 кг или више марихуане итд.

Шведска има врло енергичан став у борби против оваквих кривичних дела, па се држање и најмањих количина дроге сматра кривичним делом, због којег се увек предузима кривично гоњење и истовремено предузимају све расположиве мере за излечење зависника од опојних дрога. Нема поделе дрога на лаке и тешке, мада пракса респектује разлику у тежини и опасности различитих опојних дрога. Кривична дела из ових области деле се на ситна, кривична дела средње тежине и тешка кривична дела, тако да је за прву групу запређена казна затвора до 6 месеци, за другу - до 3 године, а за трећу од две до 10 година. У, законом одређеним случајевима, могуће је изрицање условне осуде, а у случајевима ситних и средње тешких кривичних дела могуће је изрећи казну затвора од 4 године, уколико лице одговара за неколико таквих кривичних дела извршених у низу. Наводи се која количина и врста дроге представља ситно, средње тешко и тешко кривично дело, па за хероин та класификација гласи: ситно дело је ка се код извршиоца пронађе количина до 0,05 г, средње тешко између 0,06 г и 24,99 г, док количина од 25 г и више представља тешко кривично дело. За количину преко 901 грама у пракси се изриче затвор у трајању од 10 година.

Иако је очигледно велика разлика у распону казни за поједина кривична дела из ове области и уопште начин прописивања ових кривичних дела тако што се деле по јачини, помиње већа или мања количина одређене дроге, посебно прописују кривична дела за производњу, посебно за држање ради продаје, посебно за увоз и организоване облике, пракса и крајњи исход у овим кривичним поступцима у већини земаља је сличан. Интересантно је сазнати како се на врло различите начине ефикасно може постићи исти циљ - сузбијање криминалитета из ове области.

У међусобним контактима, установљено је да већина учесника, иако, по пропозицијама Конференције учесници нису били старешине тужилаштва, има функцију тужиоца, док њихови претпостављени имају функцију главног тужиоца. У већини представљених правних система постављају се, напредују и смењују тужиоци и главни тужиоци чије су функције сталне. О Овоме је детаљно говорио представник Удружења тужилаца Северне Ирске у неформалном делу Конференције, господин Кен Престон, из Белфаста, који је објаснио да постоји тело које је надлежно за одлучивање у овим стварима, сачињено искључиво од представника струке, те да се код тог органа конкурише као на било које друго радно место и након провере знања и способности, уз испуњавање формалних услова поставља се тужилац или главни тужилац. Током рада се проверава квалитет рада и искључиво од тога зависи напредовање у струци.

Бранислава Инић-Јашаревић,
заменик окружног јавног
тужиоца
у Новом саду

Лесковац	председник Ђура Станић , заменик Окружног јавног тужиоца у Лесковцу
Сурдулица	председник Данијела Трајковић , Општински јавни тужилац у ОЈТ Сурдулица
Нови Пазар	председник Славица Јовановић , заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Пазару
Нови Сад	председник Слободанка Јовичић , заменик Окружног јавног тужиоца у Новом Саду
ШАБАЦ	председник Славољуб Петковић , заменик Окружног јавног тужиоца у Шабцу
СУБОТИЦА	председник Мирко Гашовић , Општинског јавни тужилац у Сенти
ПАНЧЕВО	председник Оливера Шошдеан , заменик Окружног јавног тужиоца у Панчеву
ВАЉЕВО	председник Златко Шуловић , Окружни јавни тужилац у Ваљеву
ЗРЕЊАНИН	председник Зоран Ђуран , заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину
СОМБОР	председник Лазар Давидов , Општински јавни тужилац у Оджацима
ПОЖАРЕВАЦ	председник Драган Петровић , заменик Општинског јавног тужиоца у Пожаревцу
УЖИЦЕ	председник Миодраг Плазинић , ВД општинског јавног тужиоца у Пожеги
ЈАГОДИНА	председник Кнежевић Славко , заменик Окружног јавног тужиоца у Јагодини
КРАГУЈЕВАЦ	председник Полојац Дарко , заменик Окружног јавног тужиоца у Крагујевцу
ПРОКУПЉЕ	председник Микица Миленковић , заменик Окружног јавног тужиоца у Прокупљу
НЕГОТИН	председник Радослав Недељковић , заменик Окружног јавног тужиоца у Неготину
КРУШЕВАЦ	председник Срђан Живић , заменик Окружног јавног тужиоца у Крушевцу
ЗАЈЕЧАР	председник Миодраг Цановић , ВД Општинског јавног тужиоца у Зајечару
ЧАЧАК	председник Анка Брадић , заменик Општинског јавног тужиоца у Чачку
БЕОГРАД	председник одељења за подручје Другог Општинског јавног тужилаштва у Београду Бранко Стаменковић , заменик Општинског јавног тужиоца председник одељења за подручје Петог Општинског јавног тужилаштва у Београду Вера Станић , заменик Општинског јавног тужиоца председник тужилаштва за ратне злочине Милан Петровић , заменик тужиоца председник одељења Републичког јавног тужилаштва за ратне злочине Јасмина Киурски , заменик републичког јавног тужиоца

Уредник

Радован Лазић, Општински јавни тужилац у Бачкој Тополи

Редакција

Бранислава Вучковић, Општински јавни тужилац у Панчеву

Александар Милосављевић, заменик јав. тужиоца у Посебном одељењу за орг. криминал

Мирко Гашовић, Општински јавни тужилац у Сенти

Јелена Стојаковић, заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину

Бранислав Татић, заменик Општинског јавног тужиоца у Зрењанину

Светислав Рабреновић, тужилачки сарсадник у Тужилаштву за ратне злочине

Стручни саветник

Момир Илић

Тираж 600

Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије

Грачаничка 18, Београд